

Університет

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№5 (332)

13 травня 2024 року

Видається з 1933 року

ВІТАЄМО ІЗ ДНЕМ НАУКИ В УКРАЇНІ!

Дорогі сковородинівці — досвідчені науковці-дослідники, молоді вчені, докторанти, аспіранти та студенти!

Це професійне свято всіх працівників науково-технічної сфери країни органічно ввійшло в життя нашого університету. Воно стало днем шанування творчих людей, закоханих у науку, які самовіддано вкладають душу та докладають максимум зусиль у її розвиток. Із року в рік ун-т посилює свою роль лідера в наук. сфері, посідаючи найвищі сходинки в міжнародних і всеукраїнських рейтингах, що відображає його динамічну здатність постійно вдосконалюватися та залишатися конкурентноспроможним.

Імена наших ушанованих науковців відомі не лише в Україні, а й далеко за її межами, здобутки авторитетних наук. шкіл — незаперечні. Вун-ті зареєстровано успішно працюють 27 наук. шкіл, у яких продукуються нові знання, зберігається спадкоємність наук. традицій між різними генераціями дослідників і генетичний зв'язок між творчою спадщиною попередників та пошуками сучасників. Незважаючи на воєнний стан, ми продовжуємо освітній процес, активну наук.

діяльність, проводимо захисти дисертацій, розширюємо контакти з міжнародними партнерами. Науковці ун-ту активно оприлюднюють результати своїх наук. пошуків у виданнях України і далекого зарубіжжя, беруть активну участь у конференціях, гостьових лекціях, семінарах, кредитній мобільності в ун-тах світу, виконанні грантових проектів.

Висловлюю сердечну вдячність кожному з вас за невтомну працю та віддане служіння науці в цей надскладний для країни час. Тільки завдяки вашій натхненній праці, постійному творчому пошуку можна сподіватися на високий освітній рівень у державі, розвиток науки, інтеграцію в міжнародний освітній простір. Бажаю успіхів у вашій плідній діяльності, спрямованій на розвиток та зміцнення наук. потенціалу нашого ун-ту й держави загалом. Натхнення вам, цікавих ідей, творчих злетів, здійснення найзаповітніших мрій, нових перемог і взаємних здобутків! Нехай вам усміхається доля, а на стежках

наук. ниви супроводжує віра, наснага, надія, людська повага і вдячність.

З повагою — ректор

Юрій Бойчук.

ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКИ

Безперечно, війна в країні внесла свої корективи в діяльність ЗВО, що в період правового режиму воєнного стану актуалізувала нові виклики. Однак колектив ХНПУ імені Г.С. Сковороди, працюючи в кризових умовах сьогодення, гідно впорався з поставленими перед ним завданнями на 2023 — початок 2024 р. та досяг основних цілей, визначених у Стратегії розвитку ун-ту до 2025 року.

Ун-т має ґрунтовні позиції в міжнародних і національних наук. рейтингах, які є своєрідним дзеркалом, що відображає академ. престиж і конкурентоспроможність закладу. Вони створюють орієнтир для міжнародного співробітництва, приваблюють талановитих викладачів і студентів, а також прискорюють наук. розвиток, стимулюючи ун-ти до нових досягнень у різних сферах. Так, за показниками бази Scopus у 2024 р. ми посідаємо 96 сходинку серед 214 ЗВО України, зокрема 6 місце серед 20 педагогічних та 11 — серед харківських ЗВО. Академ. рейтинг українських ЗВО «Топ-200 Україна 2023» приміс нам 51 місце серед 200 ЗВО України, 9 — серед 22 харківських та 1 — серед 18 педагогічних ЗВО України. Згідно з міжнародним рейтингом привабливості для іноземних студентів Study Abroad Aide, ун-т посідає 75 місце серед 165 ЗВО України. Ukrainian National H-index Ranking — незалежний міжнародний рейтинг, що направлений на оцінку наук. продуктивності вчених, дослідницьких груп та організацій у різних країнах на основі консолідованого показника індексу Гірша. За цим рейтингом наш ун-т посідає 93 місце в Україні серед 237 установ, 10 — з 13 харківських, 5 — з 8 педагогічних ЗВО.

вищими закладами освіти України; надання доступу до наук. бібліотек і репозитаріїв; забезпечення якості освіти на період відновлення системи освіти; проведення культурно-інформаційних, наук. заходів серед студентів; створення партнерства для дослідницької співпраці та багато іншого. Окрім цього, на стадії розгляду перебуває програма подвійних дипломів, яка дозволить як українським, так і британським здобувачам ВО навчатися та отримати дипломи ун-тів-партнерів.

2023–2024 рр. стали для ун-ту сприятливими для участі в програмах міжнародної співпраці Європейського Союзу з іншими країнами світу в галузі освіти, молоді та спорту — «Erasmus+». Завдяки програмі навч. мобільності KA1 (Learning Mobility of Individuals) здобувачі ВО ун-ту отримали можливість навчатися в ун-тах Польщі, Німеччини, Норвегії.

Викладачі ХНПУ імені Г.С. Сковороди із задоволенням приймають запрошення іноземних ун-тів на проведення гостьових лекцій. Так, здобувачам Естфольдського університетського коледжу були прочитані гостьові лекції (у форматах онлайн та офлайн) викладачами ф-ту іноземної філології (к. ф. н. доц. каф. англ. філології Л. Корнільєва, д. ф. н., доц. Я. Сазонова).

сприяло збагаченню ідеями та взаємному розумінню між освітянами з України та Китаю. Організація тематичних заходів та особистих зустрічей із китайськими студентами дала змогу познайомити їх із новими методами навчання мови та налагодити культурний і наук. обмін між учасниками програми.

Також відбулися онлайн-зустрічі з британськими академіками-викладачами Ун-ту Редінга щодо відкритих лекцій на ф-тах дошк. виховання, соціальних та поведінк. наук, ф-ті мистецтв. Обговорено тематики гостьових лекцій, узгоджено дати їх проведення. Іноз. здобувачі охоче залучаються й до неформального спілкування: здобувачі Кардіфф Метрополітен та Ін-ту Державного ун-ту Центрального Заходу — UNICENTRO (Парана, Бразилія) брали участь у зустрічах зі здобувачами нашого ун-ту в рамках засідань English Speaking Club.

У 2023–2024 рр. НПП ун-ту виконувалося понад 30 грантових проектів: спільно з Фондом Олександра фон Гумбольдта на базі Грайфсвальдського Ун-ту, м. Грайфсвальд, Німеччина (вивчення Lusogala Epidendrum), Британського неурядового правозахисного організації «Revive, Victim Assistance» (вивчення потреб і наслідків впливу війни, вибухового насилля серед українських жінок і дітей, які стали біженцями, та внутрішньо переміщених осіб), Надзвичайного фонду наук. товариства імені Шевченка в Америці (Нью-Йорк, США) та Американсько-польського фонду Костюшка (проводився аналіз сприйняття сучасної української літ. у Польщі) тощо. У 2023 р. ун-т отримав грант від Національного фонду досліджень спільно з Національним наук. центром «Ін-т експериментальної і клінічної ветеринарної медицини».

Цього року також стартував проєкт за грантовою програмою «Horizon Europe». У межах цього проєкту ХНПУ імені Г.С. Сковороди став одним із учасників консорціуму з більш ніж 10 наук. установ з усього світу (Італія, США, Велика Британія, Угорщина, Кіпр, Франція, Бельгія, Іспанія), зокрема й відомих, як-от: Ін-т Луї Пастера, Бостонський Ун-т, Ун-т Кенту та Ун-т Барселони.

Довготривале наук. стажування представники ун-та в 2023 р. проходили в Ун-ті Індіани (Блумінгтон, США), Ун-ті Торонто (Канада), Бірмінгемському ун-ті (Великобританія), Ланкастерському ун-ті (Великобританія), Ун-ті Гейдельберга (Німеччина) тощо.

В ун-ті створено та плідно працюють 8 освітньо-наук. і культурно-мистецьких центрів: український, польський, корейський, китайський, турецький, японський, ізраїльський, іранський. Уже під час війни (28 вересня 2023 р.) було відкрито Корейський КМЦ.

НПП активно впроваджують наукові, науково-методичні та пед. розробки як в ун-ті, так і за його межами, працюють над підвищенням рівня фахової компетентності, модифікаціями програм, застосовують розроблені технології, налагоджують співпрацю з закладами ВО і наук. установами України та світу, укладають договори про співпрацю та академ. мобільність.

Шановні колеги! Із щирою вдячністю за особистий внесок у розвиток науки в наші буремні часи сьогодення вітаю вас із Днем науки в Україні. Науковці нашого ун-ту — незламні, завзяті, цілеспрямовані, найкращі! Бажаю вам невичерпної енергії в реалізації нових ідей, незмінного дослідницького успіху, цікавих наук. розвідок і реалізації грандіозних проєктів.

Світлана Бережна, проректор з наук, інновац. і міжнародної діяльності

ТИЖДЕНЬ НАУКИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Традиційно у ХНПУ імені Г.С. Сковороди заплановано на всіх факультетах і кафедрах проведення з 11 по 18 травня близько 110 заходів, присвячених Дню науки в Україні. Пропонуємо нашим читачам ознайомитися з деякими з них:

10.05. Всеукраїнська НПК (онлайн) здобувачів ВО і молодих учених «Актуальні проблеми навчання і виховання молодших школярів» (доц. Коваленко О.).

11.05. Лекція «Гносеологія Рудольфа Штайнера» у межах щотижневого семінару для пед. працівників м. Харкова (проф. Іонова О.); Науково-метод. семінар для вчителів та школярів «Електричне око» (проф. Масич В.).

13.05. Семінар «Молоді — молодим: новий погляд на вічні питання» (виступи з доповідями аспірантів 015 Проф. освіта) (проф. Мркітчян О.); Лінгвістичний калейдоскоп «Українізми та англіїнізми як специфічний стилістичний ресурс масмедійного тексту (к.п.н. Гнатовська К., доц. Купіна І., проф. Ткаченко Л.); Майстер-клас на тему: Етапи проектування в дизайні середовища (доц. Куратова М.); Засідання гуртка з цивільного права (доц. Сприндас С.); Презентація книжки Р. Мельникова «Літературні 1920-ті. Постаті» (проф. Мельників Р.).

14.05. Вебінар для студентів ф-ту початк. навч. на тему «Ідентифікація обдарованості як пед. проблема» (доц. Небітова І.); Уроцисте вітання здобувачів освіти — переможців Всеукраїнського конкурсу наук. робіт з галузей знань і спеціальностей (викл. Ярмук Т.); Проведення математ. вікторини для студентів 2 к. (доц. Масюк О.); Інтерактивна вікторина до Дня науки (доц. Єсьман І.); Засідання наук. гуртка «Історія математики» на тему «Харківські математики» (проф. Жерновникова О., доц. Сіра І.); Наук. диспут «Молодь України як інтелектуальний потенціал нації» (доц. Олійник Ю.); Виставка стендових доповідей-постерів за результатами наук. досліджень здобувачів освіти спеціальності 231 Соціальна робота (проф. Костіна В., проф. Кабусь Н.); Круглий стіл «Дивовижний світ безхребетних тварин» (доц. Мухина О.); Відкрита лекція «Фізична активність як засіб збереження психічного здоров'я особистості» у межах діяльності інклюзив. центру (проф. Бацילהва О., проф. Казачінер О.); Відкрите заняття СНГ «Музикотерапія для дошкільників: історія та сучасність» з теми «Опера для дошкільників. Весняна казка». Тематичне заняття за системою К. Орфа (доц. Бакай С.); Круглий стіл на тему «Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі» (к.п.н. Єфімова О.); Засідання гуртка ораторськ. мистецтва з теми «Як переконати опонента: закони, докази, полемічні прийоми і помилки» (доц. Мірошніченко С.); Засідання гуртка з приватн. права (доц. Пономаренко О.); Гостьова лекція проф. Т. Пахаревої «Фільм як текст: «Цар Едип» П.П. Пазоліні» (доц. Козлова А.).

15.05. Наук. повідомлення «Вітамінна забезпеченість організму ембріонів птиць і шляхи її підвищення» (проф. Іонова І.); Бесіда «Вони змінили світ: 10 найважливіших винаходів (доц. Агаркова Н.); Міжрегіональний MeetUP 011 (доц. Боярська-Хоменко А.); Аспірантський круглий стіл «Сучасні тренди розвитку політичної науки: проблеми та перспективи» (проф. Радіонова І.); Відкрите засідання студ. наук. товариства на тему «Прояв емоційної компетентності у спілкуванні». Ведучий — проф. Кузнєцов М. (доц. Єльчанінова Т.); Ботанічний квест «Подорож до незвичайної країни під назвою Ботаніка» (доц. Журавльова І., доц. Твердохліб О.); Круглий стіл на тему «Український шрифтовий дизайн: зародження та сучасність» (доц. Куратова М.); Засідання студ. наук. семінару «Сходознавчі студії» на тему «Жіночий і чоловічий світи та ідеали краси: пошуки гармонії в країнах Сходу і Заходу» (доц. Ямпольська Л.); Засідання гуртка з труд. права (проф. Коваленко О.); Розмовний клуб англ. мовою «Наука навколо нас» (доц. Гуліч О.); Наук. студ. захід «Ментальні карти в освітньому контенті: візуалізація, систематизація, локальне впорядкування інформації» (проф. Маленко О.).

16.05. VI Міжнародна НПК молодих учених «Інновац. пед. технології в цифровій школі» (проф. Олфіренко Н., доц. Андрієвська В.); Наук. семінар «Тенденції хімічної науки» (доц. Кратенко Р., доц. Макеев С.); Відкрите засідання студ. наук. гуртка «Педагогіка і мистецтво» (доц. Твердохліб Т.); Пленарне засідання VII Міжнародної конфер. молодих учених «Харківський природничий форум» (проф. Микитюк С., проф. Комісова Т.); Відкрита лекція «Український народно-сценічн. танець, новітнє сприйняття» (к.п.н. Єфімова О.); НПК «Соціально-психолог. засади розвитку особистості в освітньому процесі» (проф. Дорожко І.); Майстер-клас «Інклюз. освіта дітей засобами музич. мистецтва» (доц. Шуть М.); Майстер-клас з цифрової освіти «Доповнена реальність в освітн. діяльності» (проф. Доценко С.); XIV Всеукраїнська НПК студентства та наук. молоді «Філологія XXI століття» (доц. Лебеденко Ю.).

17.05. Вебінар на тему «Грантові проєкти — нові можливості, необхідні кроки і перспективи (доц. Серяков С.); Науково-практич. вебінар для здобувачів III (освітньо-наук.) РВО «Підготовка і захист дисертац. роботи» (доц. Боярська-Хоменко А., проф. Рибалко Л.); Секційне засідання VII Міжнародної конференції молодих учених «Харківський природничий форум»: Зоологія (проф. Чаплигіна А.); Круглий стіл на тему «Креативні техніки декорування як основа сучасн. проектування костюму» (доц. Григорова Л.); Науково-метод. семінар каф. східн. мов «Особливості наук. думки сучасн. сходознавства» (доценти Руда Н., Озерська О., Скразловська І.).

18.05. XIII студентська НПК «Сучасні аспекти дослідження і навчання іноз. мов» (доц. Подуфалова Т.); Гостьова лекція доц. К. Каруника на тему «Постать Ю. Шевельова в історії укр. мовознавства» (доц. Щербаківа Н.); Відкрита лекція на тему «Прадавня музика України» І.В. Цебрій — проф., зав. каф. музичн. мистецтва і хореогр. Луганського НУ імені Тараса Шевченка (проф. Соколова А., проф. Матвеева О.); Конкурс плакатів (проф. Паньок Т.); Електр. збірник тез доповідей учасників конференції «Інноваційні пед. технології в цифровій школі» (проф. Пономарьова Н., проф. Олфіренко Н.).

Віділ наук, інноваційної і міжнародної діяльності

ПЛАН ЗАХОДІВ ВІД РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

14.05. I Студентськ. науково-майстерний конкурс «Науково-освітні мему» для молодих науковців, юних учених, студентськ. молоді та здобувачів освіти всіх рівнів навчання на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

16.05. V Міжнародна НПК для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених».

18.05. Всеукраїнський конкурс есе «Моя академ. доброчесність». Докладно із планом проведення заходів до Дня науки в ун-ті можна ознайомитися на сайті університету.

Ольга Башкір, голова ради молодих учених

Зустріч ректора Вроцлавського ун-ту, проф., док. філософії Роберта Олькевича з делегацією ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Незважаючи на те, що в прифронтовому місті доводиться працювати в надскладних умовах, в ун-ті продовжується незламне наук. життя та підвищується міжнародна активність. Представники ун-ту разом із закордонними партнерами плідно працюють над спільними наук. проєктами, дослідженнями, участю в круглих столах, конференціях, роботою над сумісними публікаціями.

Ун-т підтримує тісні контакти з міжнародними партнерами, забезпечуючи співпрацю шляхом укладання двосторонніх угод. На сьогодні укладено 277 договорів, із них 80 міжнародних. Під час упродовження воєнного стану ун-т розпочав співпрацю з партнерським закладом освіти — Ун-том Кардіфф Метрополітен, який є одним із 30 ун-тів Великобританії, що були поєднані з навч. закладами України в межах ініціативи «Twinning», координованої Cogmask Consultancy Group за підтримки Офісу Президента України. Ця ініціатива спрямована на налагодження комунікації між освітніми установами Великобританії та України для подальшої організації програм академ. мобільності для студентів та науково-пед. персоналу; організації вільного доступу до баз даних та/або сертифікованих онлайн-курсів, які надалі будуть визнані

у рамках програми «Erasmus+» професори українського МЛФ О. Маленко, О. Радчук прочитали лекції для здобувачів Ун-ту Палацького (Оломоуц, Чехія). Упродовж 2023–2024 рр. в ун-ті було проведено чимало (122) гостьових лекцій. НПП і співробітники проводили лекції у ЗВО України та за кордоном. Також лекції читалися на ф-тах ун-ту лекторами, запрошеними з інших ЗВО України. Значна кількість гостьових лекцій проводилася запрошеними лекторами із закордонних наук. та навч. установ (США, Польща, Велика Британія, Литва, Португалія, Ірландія, Чехія, Німеччина). У 2023 р. проведено 54 гостьові лекції, за чотири місяці 2024 р. — 68 гостьових лекцій.

У межах грантової програми на платформі аплікаційної системи «Один пояс, один шлях» проф. І. Костікова взяла участь в освітній програмі, організованій державним пед. ун-том міста Шанцю (Китай). У межах програми професорка провела низку гостьових лекцій, тематичних заходів із китайськими студентами та очні зустрічі зі своїми китайськими аспірантами. Під час гостьових лекцій обговорювалися актуальні аспекти викладання інозем. мов та використання інновац. та нетрадиц. методів у навч. процесі. Такі заходи представляли собою платформу для обміну думками, що

МІЖНАРОДНА МОБІЛЬНІСТЬ

ХНПУ імені Г.С. Сковороди дедалі **впевніше інтегрує в європейський науково-освітній простір.**

Поглиблення міжнародних відносин між партнерськими закладами ВО сприяє співпраці з Ун-том Кардіфф Метрополітен, поєднаний з нашим ун-том у межах ініціативи «Twinning», координованої Cormack Consultancy Group. Ця співпраця дала можливість проводити регулярні спільні культурно-інформаційні, наукові, науково-методичні заходи серед студентів та НПП; створити партнерство для дослідницької

Проф. О. Радчук в Ун-ті Палацького в Чехії

співпраці; організувати академ. мобільність для студентів та науково-пед. персоналу нашого ун-ту; надати доступ до наук. бібліотек і репозитаріїв; забезпечити наш ун-т фінансовою підтримкою у придбання програм документообігу.

Наш ун-т дедалі активніше стає учасником програм академ. мобільності «Erasmus+»: 6 здобувачів-сковородинців навчаються в цьому семестрі за цією програмою у Вроцлавському ун-ті (Республіка Польща), двоє — в Остфолдському ун-тському коледжі (Норвегія), одна здобувачка бакалаврськ. рівня — в Лютеранському ун-ті прикладних наук (Німеччина), ще

дві дівчини навчаються за програмою обміну студентів у партнерському ЗВО Польщі — в Ун-ті імені Адама Міцкевича м. Познань.

Активніше цього року стали й НПП — за цей навч. рік у рамках програми «Erasmus+ staff-mobility» наші колеги відвідали ун-ти-партнери в Норвегії — Остфолдський ун-тський коледж, у Польщі — Гданський ун-т, Вроцлавський ун-т, у Чехії — Ун-т Палацького, у Словаччині — Ун-т Коменського. Результатом візитів стали розробки спільних проєктів, гостьові лекції, організовані виставки та наук. онлайн-конференції.

Окремої уваги заслуговує участь наших колег та здобувачів у проєкті Літніх шкіл, організованих Ун-том Адама Міцкевича (Познань) та профінансованих Національним агентством академ. обмінів (NAWA) та NCBR. Упродовж 2023–2024 рр. 18 здобувачів ВО (різних рівнів) та 16 викладачів нашого ун-ту стали учасниками 33 літніх шкіл, що проводились у Польщі, та мали змогу брати участь у всіх заходах, передбачених програмою міждисциплінарних шкіл, в офлайн-форматі.

Участь у програмах академ. мобільності дає нам можливість не лише зустрічатися з колегами-однодумцями, розширювати горизонти співпраці, а й демонструвати свої досягнення, ділитися досвідом, доводити, що ми гідні бути не лише реципієнтами, а й конкурентоспроможними учасниками інтеграційних проєктів у галузі освіти й науки.

Олена Гуліч,

координатор міжнародних проєктів

НАУКОВА ЕЛІТА

Сучасну фахову підготовку в університеті забезпечують понад 400 НПП, серед яких понад 90 докторів наук та 250 канд. наук. 82,5 % викладацького складу ун-ту мають наукові ступені і вчені звання.

Успішний розвиток наук. досліджень, долучаючи українську науку до світового простору, забезпечують НПП ун-ту. На сьогодні зареєстровано й успішно працюють 27 НШ. Ними керують провідні вчені України, відомі далеко за її межами, це золотий фонд, гордість і найвизначніше надбання нашого ун-ту.

За десятьма ліцензованими спеціальностями сьогодні навчається **17 докторантів і 445 здобувачів III (освітньо-наук.) РВО.**

Незважаючи на воєнний стан, значні руйнування та певні труднощі, наші молоді науковці продовжують тримати освітній процес, проводити наук. діяльність, захищати дисертації. За період повномасштабної війни в спеціалізованих ун-тах ун-ту на здобуття ступеня доктора філософії захищено 56 дисертацій, у 2024 р. — 11, іще 6 відбудеться найближчим часом.

Можливості для апробації своїх наук. результатів молоді науковці мають під час проведення наук. конференцій, яких в ун-ті проводиться більше 200 щорічно, з них традиційними є «Освіта і доля нації», «Педагогіка здоров'я», «Актуальні проблеми навчання історії та суспільних дисциплін», «Природничий форум» та багато інших. Аспіранти й докторанти активно оприлюднюють результати своїх наук. пошуків у наук. виданнях України і далекого зарубіжжя.

Протягом березня 2024 р. для молодих науковців тривав онлайн-курс «Сучасна науково-педагогічна комунікація» від д.п.н., проф. Л. Ткаченко

Колектив РМУ розпочав роботу інноваційної школи відкритої науки. Проєкт покликаний забезпечити формування спільноти молодих учених для обміну знаннями, оволодіння новими інноваційними компетентностями, створення ініціативних науково-дослідних команд. Робота проєкту відбувалася в межах Сковородинівської академії молодих учених з 23 по 26 квітня 2024 р. До роботи було залучено близько 40 спікерів та понад 50 слухачів, які на підсумковому засіданні отримали сертифікати.

Цього року стартував проєкт за грантовою програмою Horizon Europe (HORIZON), у межах якого наш ун-т став одним із учасників консорціуму наук. установ з усього світу. Цікаві біологічні дослідження були виконані аспірантами каф. зоології за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України.

У 2024 р. МОН України змінило правила вступу до аспірантури: обов'язкове складання ЄВІ з іноз. мови та ТЗНК. Протягом 6 тижнів на базі Сковородинівської академії відбувалися консультації з іноз. мови для абітурієнтів до аспірантури. Двічі відділом аспірантури і докторанти активно оприлюднюють результати своїх наук. пошуків у наук. виданнях України і далекого зарубіжжя.

І. Разуменко, зав. відділу аспірантури і докторантури

АКАДЕМІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Підвищення кваліфікації молодих учених та НПП є традиційним заходом ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Свідченням цього є проведення впродовж 23–26 квітня 2024 року IV Весняної школи Сковородинівської академії молодих учених.

Ціль проведення Весняної школи — підвищення якості наук. і профес. діяльності, оволодіння сучасними технологіями творчого наук. пошуку, розширення науково-освітнього середовища взаємодії між аспірантами й молодими викладачами з різних регіонів України та за межами країни.

Під час навчання в школі учасники відвідали 23 заходи від 24 провідних спікерів у формі лекційних і тренінгових занять, практикумів, майстер-класів для вчених (докторантів, аспірантів, магістрів, молодих і досвідчених викладачів, наук. співробітників) із питань організації, методології проведення наук. дослідження, підготовки й захисту наук. робіт, підготовки та

перепідготовки викладача до роботи в нових умовах вищої школи, грантової діяльності, організації успішного освітнього середовища закладу вищої освіти.

47 учасників школи підвищили свою науково-освітню кваліфікацію з педагогічних, психологічних, природничих, технічних, філософських, економічних, філологічних, юридичних та інших наук. напрямів. У межах навчання школи, що окреслено сертифікатами підвищення кваліфікації, очоці опублікували свої наук. дослідження у «Віснику Сковородинівської академії молодих учених».

Ольга Башкір, проф. каф. освітології та ІП, голова ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СКОВОРОДИНІВЦІВ

Спрімкий розвиток інформаційного суспільства визначає нові вимоги до публікаційної активності НПП закладів вищої освіти. Одним із шляхів вирішення завдань і пріоритетних напрямів розвитку ун-ту є організація видавничої діяльності, популяризація досягнень науки вищої школи через публікації, оприлюднення результатів наук. і навчально-метод. роботи.

Показники публікаційної активності стали одними з найважливіших критеріїв в оцінці роботи ун-тів. Останнім часом наш ун-т посідає високі позиції основних міжнародних рейтингів. Бали для просування в них визначаються рівнем наук. діяльності закладу і, зокрема, вимірюються кількістю та якістю публікацій.

Станом на травень 2024 р. ун-т є засновником 10 журналів категорії Б та 1 журналу категорії А (Scopus, Q3). Усі журнали зареєстровано як ЗМІ у Нацраді з питань телебачення та радіомовлення відповідно до оновленого закону «Про медіа» та індексуються в базах Index Copernicus, Erih Plus, Sherpa Romeo, OUCI тощо. Уперше за роки існування ун-ту в нас з'явився фаховий журнал з мистецьких наук, що відкриває нову сторінку в наук. житті ЗВО, наразі на перереєстрації знаходиться журнал із політичних наук, який також прикрасить навану фахову палітру нашої періодики. Пишаємося різноманітністю наших журналів, їхньою затребуваністю серед читачів та авторів з усієї країни й заруб. ун-тів-партнерів. Наук. фахові видання не лише допомагають дослідникам ученим ділитися своїм наук. доробком, але й демонструють потенціал здобувачів освіти та молодих учених у наук. розвідках.

Загальна кількість публікацій науковців нашого ун-ту щорічно (уже три роки поспіль) сягає позначки 3000. Протягом 2023–2024 рр. авторами ун-ту видано: 5 підручників; 427 навч. посібників і метод. рекомендацій; 1878 наук. статей; 2 словники тощо. У цей період науковці з 32 кафедр ун-ту опублікували 78 монографій. Автори взяли участь

у 36 колективних монографіях, виданих за кордоном (видавництва США, Чехії, Німеччини, Польщі, Латвії та ін. країн світу), 42 видано в Україні. Згідно зі Стратегією розвитку ун-ту в 2023 р. було заплановано 50 монографій, видано — 58. Треба відзначити, що робота кафедр у цьому напрямі стала значно ефективнішою. Збільшилась і кількість опублікованих монографій у молодих науковців. Приємною новиною наприкінці минулого року стала перемога в конкурсі Національної академії наук вищої освіти України «Краще видання 2023 року» доц. каф. суспільно-економ. дисциплін і географії, доктора філософії Тетяни Коптевої, яку було нагороджено дипломом за 1 місце в номінації «Монографії» (Altitudinal differentiation and diversity of mining landscapes of Kryvorizhzhia: monograph./T.S. Koptieva. — Kharkiv.LLC «Tvoru», 2023. — 138 р. ill. — («Modern Nature and Landscapes of Ukraine»).

Усі ф-ти беруть активну участь у підготовці та публікації матеріалів конференцій, круглих столів, тематичних читань НПП та здобувачів ВО.

Будь-яке видання має бути офіційно рекомендоване вченою чи редакційно-видавничою радою ун-ту, оформлене належним чином та відповідати сучасним вимогам. Редакційно-видавничий відділ приймає до розгляду роботи авторів та організовує проведення засідань редакційно-видавничої ради ун-ту. Протягом 2023 р. відбулося 12 засідань ради, на яких було рекомендовано до друку та опублікування 114 видань. Із них — 78 навч. видань (мет. рекомендації та робочі зошити); 36 — наукових (збірн. наук. праць; матеріали науково-практич. конференцій,

круглих столів; збірн. наук. статей магістрантів). У 2024 р. проведено 4 засідання редакційно-видавничої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди. На них розглянуто й рекомендовано 35 робіт, із яких 26 навч. видань; 9 — наукових.

Наук. інформаційний журнал «Новий Колегіум» (гол. редактор Ю.Д. Бойчук, відповід. редактор О.П. Котух) у жовтні 2024 р. відзначатиме 25-річний ювілей. Часопис було створено в 1999 р. за ініціативи Харківського державного педагогічного університету та Харківського технічного університету радіоелектроніки, за сприяння Ради ректорів вищих навч. закладів Харківської обл. Найактуальніші теми журналу — Болонський процес, фундаментальні науки, наук. школи, профес.-технічна освіта, Нова українська школа, організація навчання в умовах воєнних дій, проблеми патріотизму та патріот. виховання дітей і молоді, гендерні питання тощо. Авторів «Нового Колегіуму» разом писали історію української освіти, історію Української держави. Днями побачить світ 113-й випуск. На сьогодні опубліковано понад 1800 статей. Авторами журналу в різні часи були не тільки харків'яни й колеги з багатьох міст України, але й фахівці з Польщі, Австрії, Німеччини, Великої Британії, Швеції. Редакція запрошує взяти участь у ювілейних випусках, статті бажано надати до 1 вересня 2024 р.

Із нагоди Дня науки вітаємо всіх сковородинців. Бажаємо успіхів у написанні цікавих, якісних і корисних публікацій; упевненості в своїх силах і наполегливості в досягненні поставленої мети; оптимізму у успіхах у всіх справах.

Редакційно-видавничий відділ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Забезпечення розвитку науки в університеті є пріоритетним напрямком діяльності Наукової бібліотеки.

Підтримка наук. діяльності НПП, здобувачів ВО здійснюється за допомогою: надання вільного доступу до власних електрон. інформац. онлайн-ресурсів: репозитарію (електрон. архіву) ун-ту, електрон. бібліотеки, електрон. каталогу, інформаційно-пошуков. ресурсу «Наукометричний профіль науковців ХНПУ імені Г.С. Сковороди»; забезпечення вільного доступу до міжнародних баз даних Web of Science, Scopus, ScienceDirect, доступ до ресурсів Research4Life; проведення освітніх онлайн-заходів для здобувачів освіти ун-ту; надання онлайн-послуг науковцям ун-ту з визначення індексів УДК та авторських знаків для наук. публікацій; складання та редагування списків використаних джерел для наук. публікацій за державними та міжнародними стандартами; проведення тренінгів, консультацій щодо використання електрон. інформац. ресурсів НБ, самоархівування документів у репозитарії ун-ту.

З метою приєднання до Національного консорціуму ORCID-Україна в 2023 р. здійснено перехід на нову версію DSpace 7.5 програмного забезпечення репозитарію ун-ту, її налаштування.

24 квітня 2024 р. відбулась чергова онлайн-зустріч співробітників наукових бібліотек ХНПУ імені Г.С. Сковороди та ун-ту Кардіфф Метрополітен (Cardiff Metropolitan Library) на тему «Академ. доброчесність (АД) в освітньо-наук. середовищі ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

Звітальним словом до присутніх звернулася проректор з наук., інновац. і міжнародної діяльності Світлана Бережна.

Зустріч продовжили спікери з презентаціями своїх напрацювань: О. Коробкіна, директор НБ; С. Мажара, пров. бібліотекар; О. Романовська, зав. науково-метод. відділу.

На питання колег з Великої Британії «Які інструменти впровадження АД та медіаграмотності використовують співробітники нашої бібліотеки у своїй роботі?» була відповідь, що наша

НБ проводить освітньо-виховні заходи, допомагає у складанні та редагуванні бібліографіч. списків використ. джерел для наук. робіт, перевіряє наук. публікації на наявність текстових заповідей, дбає про якість і розвиток освіти, яку отримують наші здобувачі, надає консультації щодо користування електрон. ресурсами бібліотеки та багато іншого. Наприкінці зустрічі Марк Хьюз (Mark Hughes) запропонував продовжити співпрацю бібліотек і професійне спілкування в онлайн-форматі.

О. Коробкіна, директор НБ

С. Мажара, пров. бібліотекар

КУРСИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Кафедрою освітології та ІП у межах реалізації програми пед. підтримки закладів позашкіль. освіти України з 8.04 по 12.04.2024 р. було вперше проведено курси підвищення кваліфікації для освітан позашкіль. галузі «Педагог 2.0: сучасні тренди та практики в позашкіль. освіті».

Мета — удосконалення загальних і фахових компетентностей пед. працівників закладів позашкіль. освіти. Програма курсів складалася із серії вебінарів за темами: «Організація командної взаємодії дітей в умовах позашкільля» (проф. О. Башкір), «Пед. техніка педагога закладу позашкіль. освіти» (проф. О. Кін), «Організація безпечного середовища закладів позашкіль. освіти в умовах воєнного стану» (проф. Т. Собченко), «Методи виховання особистості дитини» (проф. М. Якімова), «Методи і форми націон.-патріот. виховання в дозвілєвій діяльності» (доц. А. Денисенко).

Про актуальність і затребуваність такої форми співпраці свідчить широкий інтерес освітан позашкіль. галузі

до заходу, на курси зареєструвалися й пройшли програму навчання понад 80 методистів, керівників гуртків, педагогів, представників адміністрації 21 закладу позашкіль. освіти Харківської і Полтавської областей.

Під час проведення вебінарів були розкриті теоретичні питання організації та реалізації освітнього процесу в позашкільн. секторі, а також запропоновані конкретні практичні рекомендації для слухачів. Було проведено комплекс практичних вправ для вдосконалення професійних навичок організації дитячого колективу, створення безпечного освітнього середовища, вербальної та невербальної комунікації з вихованцями, організації ефективної роботи з ними, успішного

керування їхньою діяльністю, утримання ініціативи в спілкуванні, демонстрації впевненої лідерської позиції, уміння будувати довірливі стосунки з вихованцями, створювати позитивну, творчу атмосферу під час занять.

Вебінари проходили в атмосфері активного, жвавого спілкування та взаємодії, слухачі ставили запитання до спікерів, висловлювали власні думки, із зацікавленістю виконували завдання. Аналіз проведеної роботи дозволив викладачам каф. освітології та інновац. педагогіки окреслити шляхи подальшої співпраці із закладами позашкільної освіти, визначити актуальні напрями ефективної і змістовної взаємодії.

Олена Кін, проф. каф. освітології та інновац. педагогіки

3 ЮВІЛЕЄМ!

22 квітня відзначає своє 65-річчя провідний науковець України, д. псих. н., проф. каф. психології ХНПУ імені Г.С. Сковороди Кузнецов Марат Амірович.

Ваш життєвий шлях є взірцем сумлінного, плідного, відданого служіння педагогічній та науковій праці, про що свідчать численні нагороди, зокрема медаль

«Ушинський К.Д.» від НАПН України, медаль «Григорій Сковорода» від ХНПУ, Подяка міського голови та ін.

Колеги і студенти високо цінують Вас за професіоналізм, вимогливість, порядність, тактовність та відданість своїм світоглядним цінностям.

Упевнені, що й надалі Ви збережете творчу наснагу для нових наук. звершень, силу й терпіння для підготовки нової генерації молодих науковців і натхнення для втілення своїх планів і мрій.

16 квітня відзначив ювілей к. юрид. н., доц. каф. спортивно-пед. дисциплін і фітнесу Леонід Дмитрович Вострокнутов.

У 1990 р. він закінчив іст. ф-т ХДУ (нині ХНУ імені В.Н. Каразіна), у 2003 р. захистив канд. дисертацію на стикку трьох наук: історія, юриспруденція і фіз.

виховання, є майстром спорту СРСР з боксу, суддею міжнародної категорії. З 1988 р. працював на різних посадах викладачем і тренером з боксу. З 1991 по 2010 рр. проходив службу в органах внутр. справ України на оперативних, командних і викладацьких посадах, підполковник міліції, ветеран ОВС України, нагороджений 3 медалями. З 1919 р. по теперішній час — доц. каф. спортивно-пед. дисц. і фітнесу нашого ун-ту. Автор більше 115 наук. та навч.-метод. праць, автор монографії «Очерки по истории бокса Харькова». 2022 р. — переможець конкурсу «Сковородинівський Олімп — 2022» в номінації «Волонтер», у 2023 р. — відзнака «Волонтерська доблесть» від нач. Харківського гарнізону.

Вельмишановний Марате Амірович та Леоніде Дмитровичу, від адміністрації ун-ту, деканатів, викладачів і студентів щиро вітаємо Вас з ювілеєм і бажаємо міцного здоров'я, добробуту, злагоди в стосунках та вірних друзів на довгому життєвому шляху!

ВЕБІНАРИ

17 квітня відповідно до плану роботи Сковорода-хабу О. Мармаза, проф. каф. наук. основ управління, заст. директора ІПОМ ХНПУ імені Г.С. Сковороди, провела вебінар на тему «Управління формуванням іміджу закладу освіти».

Учасниками заходу стали майже 200 керівників, заст. керівників і педагогів закладів освіти м. Харкова, м. Одеси, м. Києва, Харківської обл. Під час вебінару освітяни розглянули основні поняття іміджології; визначили особливості іміджу закладу освіти; розкрили етапи управління та засоби формування позитивного іміджу закладу освіти. Учасники вебінару отримали сертифікати про підвищення кваліфікації (2 год.).

30 квітня здобувачі ф-ту природн., спец. із здоров'язбер. осв. відвідали актуальний вебінар «Протидія кіберзлочинності».

Спікером вебінару Олександр Загуменний — представник Харківського націон. відділ. кіберполіції. Вебінар проходив у вигляді спілкування-обговорення випадків поширених кіберзлочинів: банківське шахрайство, онлайн-переслідування, злочини акаунтів, спам-повідомлення, захист персональних даних, розміщення заборонених сайтів тощо, а також правил, як не потрапити під вплив шахраїв, які подальші дії, якщо все ж таки це сталося.

МІЖНАРОДНА ОСВІТА

10 квітня 2024 р. директорка Центру міжнародної освіти Оксана Коваленко представила ун-т на Четвертому українському форумі міжнародної освіти.

Цьогорічний масштабний освітній захід, як і в попередні роки, провадився з ініціативи Українського державного центру міжнародної освіти та за підтримки МОН України з метою розширення освітніх можливостей України для іноземних громадян. На своєму майданчику він зібрав очільників міжнародної освіти українських вишів, представників МОН України, УДЦМО, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Державної служби якості освіти України, Державної міграційної служби України та Державної прикордонної служби України.

Спікери торкалися важливих питань щодо проблем з визнання іноземних кваліфікацій, змін вимог до документів іноземних студентів для перетину кордону тощо.

Окрема сесія була присвячена обміну досвідом і кейсам розвитку партнерства із зарубіжними закладами освіти (Великобританія, США), вивченню нових тенденцій та особливостей реалізації подвійних дипломів під час війни, а також найкращим практикам інтернаціоналізації вищої освіти.

Центр міжнародної освіти ун-ту

ВІСТІ З ФАКУЛЬТЕТІВ

13 квітня відбулася зустріч в. о. декана ф-ту іноз. філології проф. Л. Корнілевої і доц. О. Гулич, координатора з міжнародних проєктів, зі здобувачами І (бакалаврськ.) РВО ф-ту, які виявили бажання навчатися в Ун-тському коледжі м. Халдена в Норвегії в рамках реалізації програми академ. мобільності.

13 квітня доц. каф. інформатики, к. техн. н. Андрій Юрійович Гайдуч провів в обладнаному укрітті ун-ту заняття зі школярами з теми «Склад сучасного комп'ютера».

У процесі навчання учні самостійно розкривали системний блок, під'єднували та від'єднували елементи, розбиралися в складових та їх маркуванні. Допомога в роботі зі школярами студент 4 к. Євгеній Криворучко — майбутній учитель.

14–20 квітня Тетяна Іващенко, аспірантка 3-го р. навч., член РМУ, стала учасницею Літньої школи «Міждисциплінарна модель навчання», яку організував Ун-т імені Адама Міцкевича в Познані. На заняттях були представлені обидві реалізовані моделі в АМУ: модель міждисциплінарних індивідуальних досліджень (MSI) і модель навчання Liberal Arts and Sciences (LAS). Дякуємо наук. опікуну Літньої школи проф. Рафалу Димчику та організаційному опікуну др. Костянтину Мазуру за надану можливість участі в проєкті.

ВІТАЄМО З ПЕРЕМОГОЮ!

Вітаємо Курганського Андрія, студента 4 к. спец. 014 СО (інформатика) та наук. кер. д. пед. н., проф., зав. каф. інформатики Олешівського Н.В. з перемогою (1 місце) у Всеукраїнському конкурсі студентськ. наук. робіт, який проходив у Мелітопольському ДПУ імені Б. Хмельницького у галузі «Інформаційно-комунікац. технології в освіті».

Андрій представив наук. роботу на тему «Створення мобільного додатку для навчання теорії графів майбутніх учителів». Робота включала реальне дослідження потреби сучасних учителів у мобільних навч. додатках, дослідження їх пед. потенціалу та власну розробку мобільного додатку для навчання теорії графів, який включає 50 тем з теорії графів, зміст яких адаптовано до подання в короткому форматі і містить комплект інтерактивн. тренувальн. вправ для засвоєння знань та умінь.

НЕПОПРАВНА ВТРАТА

Колектив каф. філософії та наукова спільнота ХНПУ імені Г.С. Сковороди зазнали непоправної втрати — пішла в засвіти Култаєва Марія Дмитрівна, д. філософ. н., проф., зав. каф. філософії, член-коресп. НАПН України.

М'я Марії Дмитрівни тісно пов'язане з ХНПУ імені Г.С. Сковороди з 1970 р., в якому вона плідно займалась підготовкою пед. кадрів для України і пройшла шлях в стінах пед. ун-ту від викладача до професора, одного з провідних науковців України в галузі філософії освіти. Її становлення як філософа відбулось у часи навчання в аспірантурі Ін-ту філософії НАН України, з колективом якого вона співпрацювала та брала активну участь в усіх його заходах. Ще на початку 80-х років минулого століття Марія Дмитрівна першою у своїх працях поставила питання про інституалізацію філософії освіти, про дисциплінарне визначення цього напрямку досліджень на стику філософії та педагогіки. У річичі цих досліджень була сформована наук. школа (НШ) соціально-антропологічно й культурно-антропологічно орієнтованої філософії освіти, де під кер. Марії Култаєвої підготовлено та захищено 32 канд. та 24 докт. дисерт., а її учні без перебільшення стали провідними філософами сучасної України. У рамках НШ велася міжнародна діяльність, встановлені й розширені контакти з польськ., німецьк. та американськ. освітніми філософами. За ініціативою Марії Дмитрівни впродовж 25-ти років проводилася щорічна міжнародна конференція під гаслом «Освіта і доля нації», пріоритетним напрямом якої став український вимір європейської ідеї, громадянське й національно-патріот. виховання української молоді.

У 2002 р. М. Култаєва очолила заснований на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди мікрорегион. Центр філософії освіти. З 1997 по 2019 рр. була членом редакц. колегії наук. фахов. видання «Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди» серія «Філософія», членом наук. ради наук. фахов. видання «Філософська думка», редакц. колегії фахов. наук. видання «Філософія освіти», гуманітарн. часопису «Постметодика»,

серії «Сучасна гуманітарна бібліотека», серії «Філософські контакти: Україна-світ», заснованої Укр. філософ. фондом у 2004 р.

Марія Дмитрівна була наук. керівником комплексної теми Ін-ту ВО АПН України та Центру філософії освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Філософські засади трансформації ВО в Україні на

початку ХХІ ст.», комплексної теми каф. філософії ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Філософія освіти і духовне оновлення укр. суспільства», журн. «Комунікація» (видання секретаріату КМ України та Програми сприяння парламенту), президентом Укр. відділення товариства філософії освіти, членом Польського товариства філософ. педагогіки імені кардинала Броніслава Ф. Трентовського.

За видатні заслуги перед пед. наукою та ун-том М.Д. Култаєва нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2004), медалями «За наук. досягнення» (2007), «Спаси і сохрани» (Укр. правосл. церква Київськ. патріархату, 2017), «Михайло Петрович Драгоманов» (2017), «Григорій Сковорода» (НАПН України, 2017); присвоєне звання Почесного проф. Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка (2017). За значний внесок у підготовку висококваліф. спеціалістів,

плідну науково-пед. діяльність Указом Президента України М.Д. Култаєвій присвоєно почесне звання «Засл. працівник освіти України» (2009). Марія Дмитрівна стала переможницею в номінації «Людина року-2022» та «Внесок у сучасну Сковородіану» в рамках конкурсу «Сковородинівський Олімп» у ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Неоцінений вклад Марії Дмитрівни в громадський діяльності — вона член президії філософ. товариства України, член експертн. ради з філософії при МОН України, член асоціації перекладачів філософ. літ. України — завдяки її профес. перекладу в майбутніх філософів і науковців України з'явилась можливість знайомитися з працями сучасних заруб. філософів (Т. Адорно, К.-О. Апеля, К. Байме, В. Вельш, О. Гюфе, Ю. Габермас, М. Горкгаймер, П. Слотердайк та ін.). Через співпрацю з читальним залом Гете створила найкращу в місті бібліотеку німецькомовної філософсько-освітньої літ., у рамках якого читала лекції з популярної філософії освіти німецькою мовою. На громадських засадах консультувала вчителів та молодих науковців з проблем сучасної філософії освіти, організовувала для студентів зустрічі з провідн. філософами України та зарубіжжя, тим самим сприяючи освітній євроінтеграції України.

Немає тих слів, щоб висловити весь біль і розпач, яких зазнав передусім колектив каф. філософії, бо пішла з життя не тільки високоосвічена, талановита, інтелегентна людина, а й наш авторитетний керівник, що була нам другом, наставником, порадиником. **Світла пам'ять про шановну Марію Дмитрівну залишиться теплим світом у наших серцях, її усмішка буде надихати на звернення. Висловлюємо щирі співчуття родині та близьким, розділяємо горе та сум із вами.**

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА А.Т. ГУЛАКА

У квітні 2024 р. філологічна спільнота ХНПУ імені Г.С. Сковороди відзначила 85-річний ювілей одного з найяскравіших представників Харківської філологічної школи (ХФШ) другої половини ХХ — початку ХХІ століть Анатолія Тихоновича Гулака.

Усе життя науковця пов'язане з Харківщиною. Учений народився 15 квітня 1939 р. в селі Красиве Первомайського р-ну, навчався філології в ун-ті імені Горького. З 1967 р. назавжди пов'язав своє життя з Харківським пед. ін-том ім. Г.С. Сковороди. Згодом ін-т став ун-том, отримав статус Національного, а молодий викладач став кандидатом, а потім докт. філол. н., проф., засн. НШ стилістики художнього тексту.

ХФШ у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст. сформувала потужні лінгвістичні й літературознавчі напрями. Стилістичний вектор вивчення літературних феноменів продовжив традицію загальнофілологічного дослідження художн. літ., й очолив його Анатолій Тихонович. Він був першим в Україні науковцем, що отримав докторський ступінь з двох філологічн. спеціальностей — «мова» і «літ».

Учений кілька років представляв харківську філологію в Ольштинській Вищій Пед. Школі й у Вищій Пед. школі Магдебурга. Його праці публікувалися не лише в Україні, а й у Європі. Анатолій Тихонович є автором майже 100 наук. праць, серед яких монографії, навч. посібники, підручни-

ки. Саме він першим у ХНПУ імені Г.С. Сковороди почав читати студентам курс польської мови. Його посібник «Język polski» більше 10 років був дуже популярним серед студентів і викладачів.

Анатолій Тихонович виховав низку аспірантів і магістрантів, був членом редколегії філологічн. журналів в Україні і Польщі, наук. рецензентом десятків книг і сотень статей. З 1997 р. А.Т. Гулак був членом спеціал. вченої ради із захисту канд. дисерт., у 2007 р. очолював її і був беззмінним головою цієї ради впродовж 12 років. Десятки канд. філол. н. із вдячністю згадують мудрого й доброзичливого голову ради, що освятив їхній шлях у велику науку.

Закоханий у слово, закоханий у життя, Анатолій Тихонович Гулак завжди був недосконалим зразком для колег і учнів. Шляхетна й доброзичлива людина, викладач «від Бога», блискучий оратор, поет, він залишив наукову й поетичну спадщину, що надихала й надихає не одне покоління науковців і читачів.

ІНШИЙ СВІТ ПРАКТИКИ В МЕТРОШКОЛІ

10 квітня 2024 р. на ф-ті початк. навч. відбулася визначна подія: студенти 3 курсу почали відвідувати безперервну пропедевтичну пед. практику на базах шкіл, облаштованих у Харківському метрополітені.

Студенти отримали можливість спостерігати за освітнім процесом початк. школи наживо, залишилися в захваті від спілкування з учнями та вчителями та вже встигли поділитися своїми враженнями.

навчання дуже незвично. Ти розумієш, що різниця між онлайн-та офлайн-форматами колосальна в усьому: у вчителів, дітях, їхніх знаннях».

Марія Бабич: «Проходжу практику в 1 класі Харківського ліцею № 107.

Анна Посилаєва: «Проходячи практику наживо, я вперше потрапила на ст. «Метробудівників» до 1 класу Харківського ліцею № 46, тому для мене це цікавий та новий досвід. Учителька Олена Олексіївна має великий пед. досвід роботи, не боїться експериментувати, залучати нестандартні методи й завдання під час уроку. Вона звертала мою увагу на деякі моменти під час уроку, давала поради для майбутньої роботи. Загалом потрапити до реальної школи після 3 років онлайн-

На початку дня діти майже завжди читають тексти, щоб надолужувати прогалини онлайн-навчання. Я допомагаю з дітьми, які ще погано це вміють робити, тому читаємо з ними склади в таблицях. Позитивно дивує, як на перервах вихователі навчають дітей гратися без гаджетів: то майструють літачки паперові, то в «хустинку» грають, то збирають на килимку LEGO. Загалом дні в метрешколі пролітають дуже швидко. Особлива подяка вчительці, яка відповідає на мої питання

та характеризує особливості кожного учня для більшого розуміння атмосфери в класі. Звичайно, дуже хочеться, щоб усі діти мали змогу повернутися до повноценного навчання».

Марія Рихиш: «Я проходжу практику в 1 класі Харківського ліцею № 146. Дуже незвично було повернутися до офлайн-школи через два роки дистанц. практики. Учительки розповідали мені про своїх учнів, їхні досягнення на уроках, про секрети навчання в метрешколі. Учні були дуже привітними, підходили до мене на кожній перерві та розказували щось цікаве або показували поробки з LEGO. На уроці з дизайну і технологій учителька залучила мене до створення собаки Хібуки з паперу. Мене сподобалося допомагати дітям. На жаль, практика в метрешколі проходить дуже швидко».

Хоча ця практика є пасивною, учителі дуже активно залучають студентів до освітнього процесу, надають можливість допомагати дітям і взаємодіяти з ними: від простого «наклеювання» оцінок у зошити до проведень фрагментів уроків. Надзвичайна подяка тим, хто долучився до організації цієї практики для наших студентів, адже для них це неймовірний досвід, який важко здобути під час онлайн-навчання.

ДІАЛОГ ПРО «СРОДНУ ПРАЦЮ»

17 квітня за підтримки Департаменту науки і освіти ХОБА та Департаменту освіти ХМР у ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся круглий стіл «Педагогічна освіта: діалог про «сродну працю» між університетом і школою».

Робота круглого столу (КС) пройшла у змішаному форматі із дотриманням заходів безпеки. До зом-конференції доєдналося більше 200 акаунтів (кер. управління та відділів освіти, директори та вчителі закладів ЗСО, викладачі закладів вищої пед. освіти, кер. ун-ських кафедр у школі, кер. та педагоги закладів позашк. освіти, завідувачі та вихователі закладів спец. освіти, працівники інклюзивно-ресурсних центрів, здобувачі вищої пед. освіти), забезпечивши широке представництво освітянства на рівні географії м. Харкова та Харківської обл.

Зосуду співпраці ун-ту із закладами ЗСО в контексті формування профес. навичок майбутнього вчителя, роботою над ефективністю формування метод. кейсу вчителя-предметника, з пошуками шляхів подолання освітніх втрат у Харківському регіоні в умовах воєнного стану, з освітнім волонтерством ХНПУ імені Г.С. Сковороди на платформі Сковорода-хабу тощо. Захід відбувся за модерування проректора з навчально-наук. роботи В. Борисова й ст. інспектора відділу кар'єрного зростання Оксани Савченко, а також за технічної підтримки Центру інформат. освіти та її директора Г. Дідоренко.

З офіційним привітанням під час відкриття заходу до учасників і гостей круглого столу звернувся Ю. Бойчук — ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди, гол. оргкомітету. Доповіді спікерів (викладачів ун-ту, кер. ресурсних центрів, директорів шкіл, кер. відділів освіти, номінантів конкурсу «Вчитель року») були спрямовані на досягнення мети заходу: усі представлені матеріали тематично пов'язані з актуалізацією

Під час рефлексії на дискусійній панелі учасники та гості КС відзначили своєчасність і продуктивність діалогу про «сродну працю»: сучасного вчителя, ініційованого сквородинцями, висловили високу оцінку ефективності побудованої системи взаємодії між ун-том й освітніми установами регіону та зацікавленість у продовженні розмови.

Оксана Савченко,
інспектора відділу кар'єрного зростання

ГОСТЬОВІ ЛЕКЦІЇ

10 квітня Оксана Юркова, к. іст. н., провід. наук. співробітниця Ін-ту історії України НАН України, виступила перед викладачами, бакалаврами, магістрами, аспірантами ф-ту іст. і права з гостьовою лекцією на тему «Українські історики на інформаційному фронті: роль інтернет-проєктів в сучасній російсько-українській війні».

Оксана Юркова розказала про авторів, структуру та завдання окремих українських інтернет-порталів, привернула увагу до фахових історичних інтернет-проєктів. Лекторка на численних прикладах наголошувала на важливості протидії міфам та відкритим фальсифікаціям з боку російськ. науковців і пропагандистів, а також на необхідності критичного сприйняття праць тих українських дослідників, які або з псевдонапатріотичних мотивів через невігластво вдаються до викривлення істор. минулого.

Оксана Юркова також розповіла про особливості сайту «Електр. архів Михайла Грушевського» та показала додатковий функціонал цього порталу, який може стати взірцем для подібних інтернет-проєктів, присвячених науковцям, письменникам, політичним діячам, зокрема українським історикам В. Антоновичу, Д. Багаліве, М. Костомарову. Саме про важливість появи таких сайтів, як і енциклопедичних видань про життя та діяльність відомих українців, поширення інформації про історичні інтернет-ресурси в Україні та поза її межами йшлося наприкінці лекції.

О. Богданина, проф. каф. іст. України, модератор заходу

24 квітня в онлайн-форматі відбулася гостьова лекція проф. Маріанни Андреассен, викладачки історії та дидактики художніх промислів в Університетському коледжі Естфолда (Норвегія).

Лекція «Норвезька культура та історія мистецтва в період становлення після 1814 року» була організована Т. Паньок, зав. каф. образотв. мистецтва ф-ту мистецтва ХНПУ імені Г.С. Сковороди в рамках співпраці кафедр закладів-партнерів. Лекція була інформативно насиченою, дозволила слухачам зануритися в норвезьку народну історію, дізнатися про витоки культурної спадщини цієї скандинавської країни, а саме про архітектуру, живопис, націон. одяг тощо. Усі присутні отримали неймовірно задоволення не лише від лекції, а й від спілкування із захопленням своєю справою фахівцем норвезької культури. Окрема подяка за переклад-супровід магістрантів ф-ту іноз. філології Анні Кійко та коорд. міжнародних проєктів, доц. каф. теорії і практики англ. мови Олені Гуліч.

Модератор заходу — проф. Т. Паньок

25 квітня на базі навчально-метод. центру ф-ту іст. і права було організовано та проведено гостьову лекцію за темою «Загрози тоталітаризму сьогодні. Порівняння злочинів нацизму і сучасної російськ. ідеології у війні проти України (теорет. та методолог. аспекти)».

Своє бачення цього питання 50 слухачам презентував відомий вітчизняний дослідник, фундатор та кер. Укр. центру вивчення історії Голокосту, засновник і член редакц. колегії наук. часопису «Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі» та інформаційно-пед. білетена «Уроки Голокосту», к. іст. н. Анатолій Юхимович Подольський.

Модератор заходу — доц. каф. всесвіт. іст. Топраз Містоєв

11 травня у фіналі обласного турніру з волейболу «Вперед до Перемоги!» університетська команда «Харків'янка» на чолі з тренером Євгенієм Стрельниковою виборола 1 місце серед 10 жіночих команд Харківської обл.

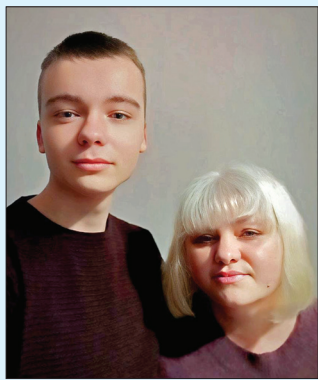

ЛЮБА МОЯ МАТУСЮ!

Напередодні Дня Матері я пишу тобі цього листа, щоб висловити слова любові та вдячності Всевиському, що саме ти — моя мама. З перших хвилин мого життя ти піклувалась про мене, співала над моїм ліжечком українські коласанки: «Ой ходить сон коло вікон», «Тихий сон», «Зірочки-дзвіночки» та багато інших. Твій мелодійний, ніжний та чарівний голос лунав словами захисту для маленького Сашка від усіх бід та негараздів.

34 років ти вчила мене читати вірші, писати й рахувати, розповіла про національні українські символи, зокрема берегиню нашого роду — вишиванку. Це були перші кроки мого розвитку як особистості та маленького патріота Батьківщини. Коли тато покинув родину, ти стала для мене справжнім прикладом сталого українського духу, завжди намагалась бути сильною, щоб я не бачив смутку та гіркоти у твоїх очах. Ти навчила мене найголовнішого в житті — берегти доброту в серці, допомагати ближньому в скрутну хвилину та прощати образи. Протягом навчання в школі ти щиро раділа моїм успіхам та навчила ніколи не здаватись на шляху до своєї мети. Завдяки цьому я здійснив свою найзаповітнішу мрію — став студентом українського мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, щоб популяризувати силу українського слова серед молодого покоління.

Я ніколи не забуду, як у період окупації мого рідного селища Білий Колодязь ти тишенько лігшими вечорами співала мою улюблену українську пісню «Ой у вишневому саду». Це дій-

сно підіймало мій бойовий, незламний дух та надавало сил дочекатись звільнення від москвитів.

Мамо, я від щирого серця хочу попросити вибачення, що іноді був вередливим та не дуже часто говорив тобі, як я сильно тебе люблю. Пам'ятай, ти для мене найголовніша людина, за яку я готовий навіть віддати своє життя!

З повагою твій Сашко Трегуб, студент 1 к. УМЛФ

ПЕРЕМОГИ ЗДОБУВАЧІВ ІПОМ

18 квітня на базі Одеського нац. економ. ун-ту здобувачки Ін-ту післядипломної освіти і менеджменту І року навч. II (магістерського) РВО гідно представили наш ун-т у II фінальному турі на Всеукраїнському інтелектуальному змаганні зі спец. 073 Менеджмент.

На конкурс було надіслано 87 студентських робіт із 39 закладів ВО України. ХНПУ імені Г.С. Сковороди — єдиний пед. ЗВО, який представив роботи на цей конкурс. До II туру вийшло 60 учасників, які брали участь в 11 секціях за 8 напрямками.

1 місце виборала здобувачка ІПОіМ Марина Шленьова (наук. кер — доц. Олена Гречаник); 2 місце — Анастасія Халимон (наук. кер. — проф. Олександра Мармаза).

25 квітня на базі Івано-Франківського НТУ нафти і газу відбувся II-й етап Міжнародного конкурсу студентських наук, робіт «Управлінські, соціальні та поведінк. науки у реалізації засад сталого розвитку» у формі підсумкової НПК.

До фіналу конкурсу серед 67 надісланих наук. досліджень з України, Польщі, Казахстану з найвищим балом була допущена робота Ліни Яркіної, здоб. 2-го (магістерськ.) РВО 1-го р/навч. зі спец-сті 073 Менеджмент «Управління процесом створення інновац. продукту», яка виборала почесне 2 місце (наук. кер. — Таліна Хлебнікова, доц. каф. наук. основ управління ІПОіМ).

У фіналі Ліна гідно презентувала результати наук. дослідження англійською мовою, що дозволило отримати від журі додаткові бонуси.

ДО УВАГИ НАУКОВЦІВ УНІВЕРСИТЕТУ!

Підтримуючи Україну в складних умовах війни, міжнародні партнери продовжили безкоштовний доступ до провідних електрон. ресурсів та баз наук. і аналітичних даних, що допомагає українським ученим ефективно продовжувати наук. діяльність й отримувати безоплатний доступ до мультидисциплінарних бібліографічних і реферативних баз даних Web of Science, Scopus, до електрон. ресурсів платформи Research4Life. Завдяки підтримці видавців-партнерів, у межах проєкту Research4Life, українські науковці можуть вільно користуватися колекціями журналів, книг, базами даних та довідковими матеріалами.

ЗАПРОШУЄМО НА STEM-ЗАНЯТТЯ

У 2023/2024 н. р. вперше на базі каф. фізики і хімії фізико-матем. ф-ту в рамках роботи STEM-центру в Сковородо-хабі для школярів відбуваються регулярні офлайн-заняття, тематика яких відповідає програмі шкільних курсів з природничої, технологічної, математичної та інформатичної освітніх галузей базової середньої освіти.

Розроблений план проведення занять охоплює найцікавіші теми, пов'язані із вивченням природничих наук, технологій, технічною творчістю.

Так, учасникам пропонувалися різноманітні дослідження за напрямками фізики та хімії. Наприклад, під час останнього заняття школярі мали можливість долучитися до дослідження властивостей різних класів барвників, встановлення зв'язків між їхньою будовою та властивостями, ознайомилися з люмінесценцією та її видами, а також особисто виконали низку цікавих дослідів. Учні з цікавістю опановували новий матеріал і долучилися до обговорення. Спікер доц. Сергій Макеев провів цікаву демонстрацію властивостей флуоресцентних барвників, явище хемілюмінесценції.

Спікери занять — провідні викладачі кафедри: проф. Євген Малець, доценти Віктор Сергєєв, Ольга Сидоренко, ст. викладачі Олександр Винник, Ольга Юрченко. Техн. супровід — лаборанти Олена Івницька та Наталя Кіреєва.

Для забезпечення проведення занять завдяки ініціативі адміністрації ун-ту у сховищі було обладнано спец. навч. лабораторію та створено всі умови для учнівської дослідницької роботи. Усі учасники мають персональні робочі місця та необхідні прилади й матеріали.

Запрошуємо всіх охочих активно долучитися до занять «STEM-освіта для всіх» та інших проєктів Сковородахабу. Розклад і запрошення розміщені на сайті: <http://surl.li/towjwk>

Н. Пономарьова, д.л.н., проф., декан фізико-матем. ф-ту, координатор проєкту

ЛИСТИ ВІЙНИ

Пропонуємо нашим читачам фрагменти надрукованих в університетській збірці творчих робіт «Листи війни», які написали студенти-сквородівці українським захисникам у 2022–2023 рр.

Шановний солдате! Хочу Вам подякувати за те, що забезпечуєте спокій нашого народу. Я дуже люблю Україну й уболіваю за її долю, тому хочу, щоб Ви не втрачали надії на Перемогу й не здавалися... Наш ворог намагається будь-якою ціною знищити український народ, принизити його та завоювати наші землі, позбавити нас свободи. Але цього ніколи не станеться, адже Україна має таких прекрасних і мужніх бійців-охоронців, які безстрашно захищають свою Вітчизну. Знайте, воїне: уся Україна від Заходу до Сходу, із Півночі до Півдня молиться за Вас та низько вклоняється Вам за мир у наших будинках. Нехай гарячі серця всіх воїнів та їхні міцні руки й надалі обороняють Батьківщину! Ви потрібні державі! Ми у Вас віримо! Усе буде Україна!

Діана Гіленко, фізико-матем. ф-т

Мужні наші воїни! У цей непростий для нас усіх час хочу звернутися до Вас з листом великої подяки і завітати в тому, що всі громадяни України знають про героїчні битви наших військовослужбовців. Ми вдячні за Ваш подвиг, за те, що здобуваєте для нас довгоочікувану Перемогу у війні проти російського фашиста. Ми переконані, що подвиг Ваш буде закріплений у віках і завжди майбутні покоління вшановуватимуть Вас, наших захисників!... Я впевнений, що головні подвиги у Вас ще попереду й Ви обов'язково переможете, оскільки «Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава. І воля святая» (Т.Г. Шевченко). Бажаю Вам, дорогі наші захисники, міцного здоров'я, сили та мужності, щоб куля Вас не брала й снаряд ворога пролітав повз. І якнайшвидшого повернення всіх живими додому в День Перемоги України. Слава Україні!

Юрій Бойко, ф-т ФВ і спорту

СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА — 2024

Феєричним гала-концертом завершився традиційний фестиваль-конкурс художньої самодіяльності «Студентська весна — 2024».

30 квітня сквородівці вітали цього-жорничних лауреатів, щиро аплодуючи кожному виступу. Першим усіх присутніх привітав ректор Юрій Бойчук та побажав переможцям гідно представити ун-т на міському конкурсному етапі.

Журі конкурсу отримало близько 150 заявок, з яких 80 було нагороджено дипломами лауреатів, а 35 з них будуть продовжувати виборювати перемогу на міському конкурсі «Студентська весна».

Розмаїття жанрів, творчий підхід, креативність і талант здобувачів ВО не лишив байдужим нікого, хто мав змогу передивитися краєць роботи конкурсантів живою. Яскравим початком заходу став виступ ансамблю барабанщиків «Вільна душа» (кер. С. Зибцев) та хореографічна композиція у виконанні

студентів ф-ту мистецтв (кер. О. Єфімова та В. Косиченко). На екрані був презентований відеоролик народного камерного хору «Ювента» імені В. Королевського (кер. О. Василієва, І. Мартиненко; конц. Т. Королевська) з твором Г. Сковороди «Стоїть явір над водою». Творчі колективи культурно-мистецького центру були представлені вокальним ансамблем «Sunshine» (кер. Ю. Погорелець) та театром-лабораторією «REFORMA» (кер. А. Щербина).

Також учасниками заходу стали: Єлизавета Кузьменко (ф-т почат. навч.); Степанова Олександра та Мироненко Анна (ф-т іст. і права); Дударева Аделіна та Піпенко Валерія (УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка); Мітіна Мілана та Ольховська Єлизавета (ф-т дошк.

освіти); Волкова Дар'я (ф-т іноз. філології); Патлай Ксенія, Калініна Наталія, Мірошніченко Микола та народний ансамбль бального танцю (ф-т мистецтв); Буряк Каміла (ф-т ФВ і спорту); 22 гр. ф-ту початк. навч. з фрагментом вистави лялькового театру, 42-СР група ф-ту соціальних і поведінк. наук з соціальним роликотом та фізико-матем. ф-т з музичним кліпом Ганни Аксьонової продемонстрували свої відеороботи на екрані.

Представники всіх ф-тів і творчих колективів ун-ту мали змогу подарувати свою творчість, а фінальною крапкою став вихід учасників гала-концерту з нагородами під бурхливі оплески глядачів. Ми пишаємось нашими студентами та бажаємо їм нових творчих злетів!

Аліна Нікітенко, худ. керівник КМЦ

«PER ASPERA AD ASTRA»

«Крізь терни до зірок» — девіз нашого співбесідника, доцента каф. всесвітньої історії Сергія Серякова, інтерв'ю з яким узяли напередодні Дня науки.

Сергій Олегович Серяков (24.10.76 р.) народився у м. Сміла Черкаської обл. У 1993–1998 рр. навчався в ХНПУ імені Г.С. Сковороди. У 2004 р. захистив канд. дисертацію з іст. наук. З 2001 р. — викл., а з 2004 р. — доц. каф. іст. дисц. (нині — каф. всесвітньої іст.). З 2022 р. — координатор з наук. роботи ф-ту іст. і права.

Сергію Олеговичу, чому Ви обрали професію вчителя історії?

Моє дитинство і юність припали на період тектонічних іст. змін. Доба «перебудови» і здобуття Україною незалежності самі по собі пробуджували великий інтерес до минулого, оскільки важливі іст. події розгорталися на наших очах, а в пресі почали висвітлюватися сюжети історії, які раніше табувалися радянським тоталітарним режимом. Виходила друком невідома досі іст. літ. Важливу роль відіграв мій учитель історії Станіслав Вікторович Шульга, який активно залучав до навч. процесу додаткові джерела інформації, заохочував критичне мислення, створював умови для дискусії.

Усе це сформувало в мене бачення майбутньої сфери діяльності. Цей вибір поєднувався з бажанням професії викладача та бажанням навчити наступне покоління історії, яка буде вільною від шат радянської цензури.

Яким був у ті роки Ваш ф-т?

У період мого навчання (1993–1998 рр.) на іст. ф-ті панувала дружна, приязна, комфортна атмосфера. Було насичено студентське життя, чому максимум сприяв тодішній декан проф. М. Литвиненко. Серед викладачів були фахівці в різних царинах іст. науки (професори В. Білоцерківський і М. Олійник, доценти В. Колода, М. Маслов, Л. Посохова та ін.), спілкування з якими розширювало іст. горизонти й заохочувало проводити наук. дослідження.

Ваші перші наукові розвідки. Хто прищепив Вам любов до науки?

Мої студентські наук. розвідки були сумніжні, але не тотожні сфері моїх нинішніх зацікавлень. Формуванням

любові до наук. діяльності завдячує доц. О. Міловидовій, керівниці першої моєї наук. праці, проф. М. Олійнику і доц. Л. Посоховій, спілкуванню з низкою знаних науковців.

Ваші тема і наук. керівник в аспірантурі?

Тема канд. дисертації — «Єзуїтське шкільництво на українських землях Речі Посполитої в II полов. XVII ст.». На той момент це була певною мірою табуована тема. Нівелювалася важлива роль єзуїтських шкіл як ретранслятора культури Ренесансу і Бароко, чинника інтеграції України до європейського культурного простору. Тому я вдячний наук. кер. (проф. М. Олійнику) за те, що він підтримав моє бажання працювати над цією темою.

Чим приваблює викладацька діяльність? Які вони, сучасні студенти? Чи цікава їм іст. наука?

Робота викладача дозволяє передати свої знання новому поколінню знавців історії, відточити певні теоретичні наробики з тематики наук. досліджень, у процесі обговорення з студентами по-новому поглянути на звичні для себе інтерпретації іст. процесів. Сучасні студенти є різними. Але багато з них щиро цікавляться наук. діяльністю, мають високий рівень аналітичного мислення, нестандартні підходи до розуміння суті іст. явищ і процесів. Вони демонструють чудові вміння науково-пошукової роботи, зокрема і шляхом звернення до джерел інформації англійською, польською та іншими мовами.

Ваші наук. надбання та їх координація з кафедральною наукою.

Мої наук. дослідження знайшли відображення в низці наук. статей і колективних монографій, які вийшли друком зокрема й у Польщі та Франції. Важливою складовою моїх наук. надбань вважаю участь в організації низки цікавих українсько-польських дослідницьких проєктів, наук. конференцій і круглих столів, які

відбулися в нашому ун-ті в 2016–2023 рр. Усі ці публікації й наук. заходи вписуються в кафедральну тему «Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії».

Як обиралися іноземні науковці для перекладу їхніх праць українською та якими мовами Ви досконало володієте?

У кожному випадку перекладацьку працю закордон. науковців (Войцеха Вжосека, Томаша Стрієка, Маріуша Машкевича, Степана Величенка) була своя передісторія. Але спільним є те, що моя кандидатура як перекладача схвалювалася автором і видавництвом. З-поміж іноз. мов володію польською, англійською та латиною.

Ви разом з доценткою О. Гречаник стали переможцями в номінації «Кращий науковець» у конкурсі «Сковородинівський Олімп слави — 2023». Якими наук. досягненнями й нагородами 2023 р. Ви пишаєтесь?

Найбільше пишаюся двома досягненнями. По-перше, участю в XVI конгресі Міжнародного товариства дослідників XVIII ст. (Рим, 3–7 липня 2023 р.). По-друге, участю в організації наук. конференції «Наративи про війну» (Познань, 17 жовтня 2023 р.). Цей міжнародний наук. захід став чудовим міждисциплінарним майданчиком, що дозволив проаналізувати різні виміри війни як багатогранного і, на жаль, нині актуального для нас явища.

Зважаючи на досвід світової історії, які перспективи має сучасна війна росії в Україні?

Для агресора вона не має жодної позитивної перспективи. Сучасна росія живе лише фантомами минулого, намагається штучно розвернути хід історії. А тому вона приречена на тривалий період стагнації, маргіналізації і відставання в розвитку від провідних держав світу. Перемога України є неминучою, оскільки вона спирається на допомогу всього цивілізованого світу, який має суттєву перевагу над країнами «вісі зла» з точки зору технологій і людського капіталу. Важливо, аби Україна змогла скористатися цією перемогою для швидкої модернізації країни та її остаточної інтеграції до західного цивілізаційного простору.

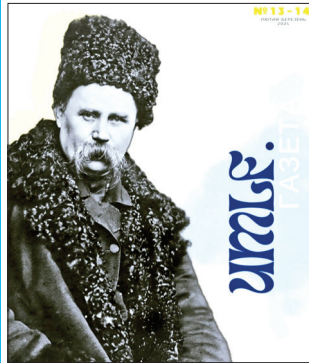
Спілкувалася І. Бикова

«UMLF» — ГАЗЕТА, ЩО ВРАЖАЄ

Газети посідають важливе місце в студентському житті. Безперечно, без них важко було б уявити ун-ті все, що в ньому відбувається. І однією з таких є «UMLF», гол. редакторка якої Анна Степанець.

Як уже зрозуміло з назви, видання пов'язане з УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і виходить раз на два місяці у форматі А4 на 14 сторінках. Мета — висвітлення всіх факультетських подій. Також це допомога студентам у розвитку їхніх творчих здібностей: публікація поезії, прози, журналістських жанрів.

«UMLF» пропонує читачеві різноманітні рубрики: «Сторінка Студради» (заходи, конференції, які відвідували студенти); «#Літдвіж» (цікаві факти про українських літераторів); творча рубрика, яка дозволяє молодим авторам проявити себе. Також є постійні розділи «Гороскоп», «Передбачення». І це далеко не все. «Можемо як написати про навчання, книги, свята, так і опублікувати вікторини, рецепти печива тощо», — наголошує Анна. І справді, така різноплановість матеріалу просто вражає. Кожен може знайти щось на свій смак і те, що його цікавить найбільше.

Анна Степанець розповіла: «Над створенням газети працюють 19 осіб. За дизайном відповідає Таїсія Прохода — ...неймовірно талановита. Людина, яка працює на рівні з гол. редактором. Ми часто разом щось вирішуємо, вчитуємо».

Окрім Таїсії, є ціла команда дизайнерів: Вероніка Пушкар, Анна Верещака, Анастасія Васько, Дар'я Колісник, Анна Фесенко. Як стверджує редакторка, «Завдяки їм читачі отримують естетичне задоволення».

А генерацією нових ідей, написанням різних текстів займаються такі студенти: Карина Залеська, Еріка Володько, Алсу Гусейнова, Діана Павленко, Анастасія Локайчук, Анастасія Дянько, Мороз Катерина, голова Студради Єлизавета Конорюкова та інші. «Усі ми працюємо злагоджено, навіть у такі складні часи», — підкреслює Анна. У наші дні інформаційної технології стрімко виривалися вперед. Але, за словами Анни, газети все одно мають переваги. Команда «UMLF» вкладає душу, творить у свою роботу. Це робить їхні випуски цікавими, оригінальними й унікальними.

Іна завершення — звернення Анни Степанець до читачів: «Передусім я подякувала усім, хто нас підтримує, усім, хто читає нашу газету, хто долучається до створення. Якщо є ті, хто ще не вірить, що газети можуть бути цікавими, сучасними, то я радо запрошую до нас, адже справжній успіх там, де є натхнення і підтримка». Редакція газети «UMLF» докладає великих зусиль для створення цікавих матеріалів. І, безперечно, готує ще багато сюрпризів для своїх читачів.

Владислав Ніконенко, спец. коресп. газети «Учитель»

Головний редактор Ірина Бикова

Редактор Ярослав Скидан, Дизайн, верстка Любов Березовська Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні з преси Харківської обласної адміністрації. Свідоцтво № ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 2, корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються, не повертаються. Думки авторів можуть не збігатися з думкою редакції

E-mail редакції: uchitel_hnpu@ukr.net Видається українською мовою

Видається в електронному вигляді та розміщується на сайті університету: <http://hnpu.edu.ua>